

Man gik da til:

Tredje behandling af forslag til lov om fiksering af ejendomsskyld til staten.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2605, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 193).

Der var stillet 2 ændringsforslag i tillægsbetænkningen.

Uden for tillægsbetænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Formanden: Sammen med denne sag foretages den følgende på dagsordenen opførte sag, nemlig:

Tredje behandling af forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter.

(Anden behandling findes i tidenden sp. 2605, udvalgets tillægsbetænkning i tillæg B. sp. 193).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Ændringsforslagene sattes først til forhandling.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Efter lovforslagets anden behandling her i tinget har venstre og det konservative folkeparti fundet det rimeligt at stille ændringsforslag til forslag til lov om fiksering af ejendomsskyld til staten. Ændringsforslagenes formål fremgår ganske tydeligt af tillægsbetænkningen. Vi ønsker altså at bringe grundskyldpromillen ned til 4,8, hvilket vi mener gennemsnitligt svarer til den stedfundne stigning i grundværdierne.

Jeg skal ikke sige mere om sagen, men nøjes med at henvise til bemærkningerne i tillægsbetænkningen. Jeg anbefaler tingets ærede medlemmer at stemme for vore ændringsforslag.

Udvalgets ordfører (Holger Eriksen): Der er nu stillet nye ændringsforslag, selv om der måtte en tangforløsning til. Ændringsforslagene repræsenterer den ene halvdel af det forligstilbud, som blev givet i udvalget. Det repræsenterer det, som det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen betegnede som „tilbuddet til flertalspartierne“. Derimod er der ikke stillet noget ændringsforslag, som går i retning af det, man ønskede til gengæld, nemlig lavere fradrag. Jeg går derefter ud fra, at man er enig i, at de fradragsregler, lovforslaget indeholder, er rigtige.

I øvrigt konstaterer jeg, at man her stiller ændringsforslag, hvis gennemførelse vil betyde en forringelse af statens indtægter, uden samtidig at give nogen direkte lovformelig anvisning på, hvorledes man skal skaffe dækning for det tab, finansskassen derved lider.

Jeg anbefaler, at man stemmer imod ændringsforslagene, og jeg anbefaler yderligere, at man, når disse er stemt ned, stemmer for lovforslagene som helhed.

Skytte: Jeg forstod af det ærede medlem hr. Thorkil Kristensens udtalelse her i forgårs, at hans parti ønskede de foreslåede mindstesatser for skattefri bygningsfradrag nedsat. Når der nu ikke stilles ændringsforslag på dette punkt, opfatter jeg det, som det ærede medlem hr. Holger Eriksen gjorde det, nemlig at det må betyde, at venstre har affundet sig med disse fradrag. Hvis det er forkert, beder jeg om at måtte blive rettet.

Jeg tillader mig at gå ud fra, at det samme gælder det konservative folkeparti, idet man vel nu må gå ud fra, at de to partier har stillet alle de ændringsforslag, de kunne nære ønske om at stille. Tidligere under debatten har både venstre og de konservative gjort gældende, at de ønskede, at forholdet mellem grundværdi og bygningsskatter ikke forrykkedes, samt at de to partier ikke ønskede, der skulle svares højere grundskyld af den enkelte ejendom,

[Skytte.]

end tilfældet var nu. Det var jo grundtemaet i det forslag til beslutning, de to partier i fællesskab fremsatte i efteråret. De to partier, der står bag de nu stillede ændringsforslag, er selvfølgelig helt klar over, at det sidste formål ikke opnås ved at nedsætte grundskyldpromillen som foreslået. Jeg går ud fra, da det jo ikke er nogen ny tanke, at man har gennemtænkt dette problem og altså er klar over, at formålet ikke nås. Hvis ændringsforslagene vedtages, vil der selvfølgelig ske det, at alle, hvis grundværdier er steget mindre end gennemsnittet, vil komme til at betale mindre, og at alle, hvis grundværdier er steget mere end gennemsnittet, vil komme til at betale mere.

Det er vel overflødigt, tænker jeg, at gøre foreslagsstillerne opmærksom på, at især omegnskommunerne — som jo var stærkt inde i debatten i formiddags — hvis man gennemfører dette ændringsforslag, vil få stærkt forøgede byrder i forhold til, hvad de har nu, hvor de svarer skat efter den gamle grundværdi. Jeg går ud fra, at både venstre og de konservative er klar over det, og jeg går ud fra, at det også er meningen med ændringsforslagene. Vi har i udvalget tilkendegivet vort standpunkt til en nedsættelse af grundskyldpromillerne; en sådan nedsættelse ønsker vi ikke at gå med til, og jeg anbefaler at stemme imod ændringsforslagene.

Alfred Jensen: Det ændringsforslag, vi behandlede i formiddags, og som var stillet af de to partier, der nu på ny stiller ændringsforslag ved tredje behandling, gik jo ud på en udskydelse af forhøjelsen af grundskyldsydelsen. De ændringsforslag, der her er stillet, går ud på en varig nedsættelse af den. En sådan nedsættelse kan vi ikke godkende, og derfor vil vi stemme imod ændringsforslagene.

Oluf Pedersen: Det er jo ikke store ændringsforslag, venstre og de konservative her har stillet; til gengæld er de principielt forkerte, og det er vist første gang, venstre og de konservative direkte har foreslået at nedsætte grundskyldpromillen. Medens man hidtil blot har gjort indvendinger imod, at grundejerne skulle betale mere, er der

her tale om, at man vil give direkte gaver til dem. Det er så meget mere besynderligt, når man ser på, hvordan det hele ligger: grundskyldpromillen er den samme som før, grundværdierne er siden 1950 steget med ca. 25 pct., pristallet er steget med 28 pct., pengene er altså blevet mindre værd; hvis man gør det op i pristalskroner, betaler grundejerne ikke en øre mere, end de betalte i 1950. Kan det virkelig være meningen, at når priserne stiger og udgifterne stiger, skal staten alligevel sætte skatterne ned? Så bør det i det mindste gælde alle områder, men så ved jeg ikke, hvordan venstre og de konservative vil bære sig ad. Sidst de kom til, steg jo skatterne med en milliard.

Men jeg gør opmærksom på, at det har visse sidevirkninger, når man sætter skatterne på fast ejendom ned; så må man nemlig regne med en stigning i ejendomspriserne. De sidste tal, vi har for landbrugets vedkommende, viser, at ejendomspriserne lå 97 pct. over vurderingen i 1950; så kan det ikke være så meget for strengt, at landmændene skal betale skat af en grundværdi, der ligger 25 pct. over værdien i 1950. Men hvis ejendomspriserne nu yderligere stiger, vil det betyde, at de unge, som køber ejendom, skal betale mere og får højere renter at svare.

Man må imidlertid også se sagen fra den anden side: hvis staten giver afkald på disse penge, har man ikke dette beløb til rådighed til nedsættelse af skatter; de skatter, som skal træde i stedet for den grundskyld, man giver afkald på — eller eventuelt den skattelettelse, man ikke kan gennemføre — påvirker pristallet. Men efter de oplysninger, der nu foreligger, vil pristallet blive påvirket med meget mere end skatternes beløb, fordi skatterne igen går ind i pristallet, så virkningen bliver dobbelt.

Den smule grundskyld, man her taler om, vil antagelig give en stigning i pristallet på et point, det går ind i omkostningerne, og det arbejdende landbrug kommer også til at betale sin part deraf; vi kan strides om, hvor meget det bliver. Landbruget har i øjeblikket ca. 40 pct. af grundværdierne, men formanden for De sjællandske Landboforeninger, Johs. Larsen, har gjort op, at således som de offentlige udgifter dækkes, kommer landbruget til at betale 70 pct.

[**Oluf Pedersen.**]

af dem, altså næsten det dobbelte af, hvad der var rimeligt. Resultatet bliver en lettelse for de gamle, der forlader gårdene, mens der væltes dobbelt så store byrder over på de unge, som skal til.

For mig at se er det en landbrugsfjendsk fremgangsmåde. Det er selvfølgelig, som jeg sagde i formiddags, ikke af ond vilje, man gør det, men fordi man ikke er klar over, hvordan det virker. Dette siger jeg ikke for at være ondskabsfuld, men som udtryk for en vis overbærenhed over for fejltagelsen.

Tholstrup: Nu foreligger venstres og højres forslag som konkrete ændringsforslag. De kunne egentlig hedde: ændringsforslag til forøget fart i inflationen. Med de ændringsforslag har de to partier stemplet sig selv som partier, der ikke for alvor ønsker at standse inflationen; altså: udtalte ønsker om at standse den må for fremtiden betragtes som mundsvejr. 12 mill. kr. mindre ind i grundskyld, det er i kapitaliseret form 240 mill. kr. højere handelsværdi på jorden, og 240 mill. kr. i højere handelsværdi vil hurtigt manifestere sig i nye pantebreve. Pengemængden forøges således med 240 mill. kr., uden at realværdierne bliver forøget med en eneste øre. Det er de små sparere og selvpensionisterne, som ikke har fast ejendom, hvis kapital er anbragt i obligationer, sparekasseindskud og livsforsikringspolicer, der her må lægge ryg til, det er dem, der skal betale til fordel for nogle ganske få, som har interesse i, at den ejendom, de sælger, opnår en højere pris.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at der ikke her i folketinget er noget parti, der hedder højre.

Foged: Da mit partis ordfører, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen, er forhindret i at være til stede, vil jeg gerne knytte nogle enkelte bemærkninger til de ting, der nu er sagt, idet jeg naturligvis samtidig gør opmærksom på, at det er såvel venstre som de konservative, der stiller disse ændringsforslag.

Man har ligesom forflygtiget det egentlige i sagen. Når vi, venstre og de konservative, har foreslået denne nye ændring, er det,

fordi vi er betænkelige ved lovforslagets gennemførelse, idet man ikke har det endelige resultat af vurderingen. Det er det egentlige, det er det konkrete.

Når vi nu stiller forslag om at bruge en promille på 4,8 i stedet for 6,0, er det jo ikke rigtigt, som det ærede medlem hr. Tholstrup siger, at vi derved støtter inflationen. Sagen er den, at der vil blive udskrivet ekstra 12 mill. kr. hos grundejerne, og disse 12 mill. kr., som man altså aldrig har haft som en gæld eller en afgift på ejendommen, vil blive en ekstraskat. Det kan dog ikke være rimeligt, at man taler om forstærket inflation, fordi man ikke får en sådan ekstraskat.

Man fortæller, at venstre tidligere har stillet forslag om ændring af fradragsreglerne, men det forslag var nøje knyttet til forslaget om en lavere statsgrundskyld. Det er rigtigt, at vi nu kun har stillet ændringsforslag til den ene halvdel af dette lovkompleks, nemlig nedsættelse til 4,8 promille, men det har ikke i udvalget været muligt at nå frem med mere. Vi fandt det heller ikke muligt at få det radikale venstre med til nogen som helst forhandling, men hvis det radikale venstre efter dette mener, at der, når de andre forslag tages i betragtning, er grundlag for en ændring af fradragsreglerne, vil jeg foreslå det radikale venstre at bede om udsættelse af forhandlingerne.

Jørgen Jørgensen (Ullerup): Jeg har kun den korte bemærkning til det ærede medlem hr. Skytte, at 4,8 er mindre end 6, også når det drejer sig om beskatning af jord i omegnskommunerne.

Oluf Pedersen: Jeg tror nok, at venstre og de konservative en skønne dag kommer til at gøre op med sig selv, hvordan det skattesystem, vi har, virker. Så vil man opdage, at skatterne virker således, at de fordobler sig selv.

Så melder sig det problem: er der da indtægter for det offentlige, som ikke driver skatterne op? Ja, der er grundskyld og formueafgift, og derfor er disse to indtægtskilder de bedste, men — og det er for så vidt det, det drejer sig om — da det er indtægter, der ikke flyder af arbejde, er det også indtægter, som ikke hviler på den arbejdende befolkning. Det er faktisk rigtigt,

[Oluf Pedersen.]

det tør man vel ikke bestride. Selve Estrup sagde da i sin tid, at byrderne på jorden skal man ikke lette for at flytte dem over på arbejdet. Derfor gik han i sin tid imod at afskaffe hartkornsskatten. Men de nuværende konservative vil fjerne selv den grundskyld, vi har. Det nytter ikke noget, at man siger: ja men det er kun promillen, der sættes ned. Man må dog være klar over, at værdien af de penge, der betales her, er blevet mindre. Hvis man regner det ud i værdisikrede penge, er det ikke et større beløb. Kronerne er mindre, men beløbet er større, det ene svarer til det andet, det er ganske ligetil. Jeg synes, det er helt ubegribeligt, at man vil lave en sådan gavepolitik, fjerne gamle skatter for at få nogle nye og dårligere i stedet.

Skytte: Jeg er helt enig med det ærede medlem hr. Jørgen Jørgensen (Ullerup) i, at 4,8 er mindre end 6, men det rokker slet ikke ved de betragtninger, jeg gjorde gældende før.

Til venstres ordfører, det ærede medlem hr. Foged, vil jeg gerne sige, at vi er tilfredse med de fradragsregler, der er foreslået, vi finder dem så rigtige, som de kan blive på nuværende tidspunkt. Hvis venstre også er tilfreds, vil det glæde mig. Hvis de ikke er det, efterlyser jeg, jeg vil ikke sige et ændringsforslag, for så plejer man at tage mig på ordet, men jeg efterlyser venstres stillingtagen til de fradragsregler, vi har foreslået, som jeg synes rammer så godt, som de nu engang kan ramme.

Foged: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Skytte, at det tjener intet formål at efterlyse disse ændringer på nuværende tidspunkt. Venstre har i udvalget talt om disse ændringer, men hverken det radikale venstre eller socialdemokratiet var hjemme ved den lejlighed. Vi snakkede om det i forbindelse med det forslag, vi nu har stillet, men enhver forhandling om fradragsregler blev blankt afvist, hvis venstre ville fastholde, at grundskyldpromillen skulle nedsættes. Det fastholdt vi, og så blev alle forhandlinger afbrudt.

Må jeg med hensyn til dækning sige, at den procent, der blev indført for kort tid

siden: 3½ pct. af værdien af egen bolig, nok skal give dækning. De forskellige grundejere skal nok forstå, at de har fået den skat lagt på for at skaffe dækning for de 12 mill. kr., som vi ønsker at få dækket.

(Kort bemærkning).

Tholstrup: Det er beklageligt, at ærede medlemmer, som tager ordet her, ikke sætter sig ordentlig ind i det, det foreløbig drejer sig om, eller i det, der bliver sagt her fra talerstolen.

Det ærede medlem hr. Foged har misforstået mig, når han udtaler, at konsekvensen af at opkræve højere afgifter på grundværdier skulle blive inflation og endnu højere afgifter endnu større inflation. Det ærede medlem hævdede, at det ville betyde endnu højere afgifter end de 12 mill., at det ville give endnu mere inflation. Det, jeg har sagt, er, at undladelse af opkrævning af de 12 mill. kr. vil give inflation. Altså endnu højere afgifter på jord vil give endnu mindre inflation. Jeg vil endda gå så vidt som til at sige, at hvis man opkræver fuld grundskyld eller blot gennemfører regeringens forslag om fuld grundværdistignings-skyld, kan man standse inflationen.

Formanden: Jeg gør opmærksom på, at forhandlingen kun drejer sig om de stillede ændringsforslag.

(Kort bemærkning).

Skytte: Jeg vil gerne sige til det ærede medlem hr. Foged, at jeg udlægger hans bemærkninger derhen, at venstre egentlig er tilhænger af, at det laveste fradrag blev endnu lavere. Det var det, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen gav udtryk for i forgårs, men det var et standpunkt, jeg troede man havde forladt.

Hvis denne opfattelse er rigtig, vil jeg gerne stille et spørgsmål til medforslagsstilleren af ændringsforslagene, nemlig det konservative folkeparti: er det også at finde på den linje, at man synes, at de foreslåede fradrag er for høje?

Formanden: Jeg gør atter opmærksom på, at forhandlingen kun drejer sig om de stillede ændringsforslag.

Hermed sluttede forhandlingen om ændringsforslagene.

Man foretog derefter afstemning over de til forslag til lov om fiksering af ejendomsskyld til staten stillede ændringsforslag.

Ændringsforslag nr. 1
forkastedes med 90 stemmer mod 48.

Ændringsforslag nr. 2 betragtedes som bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 1.

Lovforslagene som helhed sættes derefter til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslag til lov om fiksering af ejendomsskyld til staten

vedtoges enstemmigt med 90 stemmer; 55 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Forslag til lov om ændring af lov om kommunale ejendomsskatter

vedtoges enstemmigt med 90 stemmer; 55 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Formanden: Lovforslaget vil nu blive tilstillet statsministeren.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 26. februar kl. 14 med følgende dagsorden:

1) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om ændring af lov om skolelærer.

2) *Valg af 17 medlemmer til et udvalg angående:*

Forslag til lov om udskydelse af revisionen af lov om folkebiblioteker.

3) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om en særlig ydelse til alders- og invaliderentemodtagere m. fl.

4) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om et særligt brændseltillæg til alders- og invaliderentemodtagere m. fl. [af Ragnhild Andersen m. fl.].

5) *Anden behandling af:*

Forslag til lov om ændring i lov om sygehusvæsenet [af Thisted Knudsen m. fl.].

Formanden meddelte sluttelig planen for tingets øvrige møder i den pågældende uge.

Mødet hævet kl. 14⁴⁵.

61. møde.

Tirsdag den 26. februar kl. 14.

Formanden: Udvalget angående forslag til lov om ændring i lov om grundforbedring har afgivet betænkning over nævnte lovforslag. Eksemplarer er omdelt.

Medlemmer af folketinget Petra Petersen, Aksel Larsen, Alfred Jensen og Ragnhild Andersen har meddelt mig, at de ønsker her i tinget skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om børnetilskud og moderskabsydelse.

Med skrivelse af dags dato fremsender socialministeren beretning om den 39. internationale arbejdskonference i Genève 1956. Beretningen, hvoraf eksemplarer er omdelt, vil blive optaget i Folketingstidende, tillæg B.

Folketingsmand Ingmar Wagner har meddelt mig, at han ønsker til undervisningsministeren at stille følgende spørgsmål:

„Agter ministeren — med henblik på de store årgange — at tage skridt til